

Sygn. akt II KO 67/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie dotyczącej zażalenia **S. J. S.** na postanowienie asesora Prokuratury Rejonowej w P.

w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa w sprawie sygn. akt Pr. Ds. (...)

po rozpoznaniu wniosku Sądu Rejonowego w S.

z dnia 15 lipca 2019 r., sygn. akt II Kp (...)

w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania zażalenia innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S. postanowieniem z dnia 15 lipca 2019 r., sygn. akt II Kp (...), zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zażalenia S. J. S. na postanowienie asesora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 7 czerwca 2018 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy policji z Komendy Powiatowej Policji w S.

Uzasadniając przedmiotowe wystąpienie wskazano, że o przekazanie sprawy do rozpoznania zażalenia innemu sądowi równorzędnemu w trybie przewidzianym w art. 37 k.p.k. wystąpił autor zażalenia wniesionego w tej sprawie wskazując, że z uwagi na bliską współpracę funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w S. z właściwą miejscowo prokuraturą i Sądem Rejonowym w S. zachodzą

wątpliwości, czy złożone przez skarżącego zażalenie zostanie rozpoznane w sposób obiektywny.

Okoliczność powyższa miałaby – w myśl uzasadnienia wniosku – przemawiać za przekazaniem sprawy rozpoznania zażalenia S. J. S. innemu sądowi równorzędnemu (i to nawet poza obszar właściwości całego okręgu plockiego) z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, a zwłaszcza potrzebę zapewnienia warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przekazanie zażalenia S. J. S. innemu sądowi równorzędnemu w oparciu o przepis art. 37 k.p.k., nie zasługiwał na uwzględnienie. Argumenty przytoczone w jego części motywacyjnej nie przekonują, że w niniejszej sprawie występują wątpliwości co do możliwości prawidłowego rozpoznania środka odwoławczego przez sąd właściwy do rozpoznania zażalenia S. J. S.. W istniejącej sytuacji procesowej zadaniem sądu karnego jest jedynie przeprowadzenie kontroli orzeczenia, które zostało wydane przez zupełnie inny – niesądowy – organ procesowy właściwy dla prowadzenia postępowania przygotowawczego. Zauważyć przy tym trzeba, że był to organ Prokuratury Rejonowej w P., a więc spoza właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w S..

Sąd występujący z wnioskiem o zmianę właściwości na podstawie art. 37 k.p.k. nie wykazał przy tym, że nie jest w stanie – bez szkody dla wymiaru sprawiedliwości – wykonać prawidłowo tego zadania.

Tymczasem, zmiana właściwości miejscowej przewidziana w art. 37 k.p.k. jest instytucją o charakterze nadzwyczajnym i ramy jej stosowania nie podlegają wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki, jaką jest pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania w myśl zasady *nemo iudex re sua*, a także wtedy, gdy zachodzą obawy o bezstronność sądu właściwego. Sąd występujący z wnioskiem nawet podjął próby wykazania, że w realiach tej sprawy doszło do spełnienia tego podstawowego warunku. Nie przedstawiono bowiem żadnego argumentu przemawiającego za zastosowaniem instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. Sama inicjatywa strony uprawnionej do wniesienia środka odwoławczego nie jest w tym względzie wystarczająca, bo ustawa wyraźnie

przysnaje uprawnienie w tym zakresie jedynie sądowi właściwemu do rozpoznania sprawy; jego też ocenie pozostawia inicjatywę, która ma odwoływać się do dobra wymiaru sprawiedliwości, a nie do subiektywnych wyobrażeń uczestników czynności procesowych.

Jak podkreślono w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r. IV KO 22/18, przeniesienie prawa dokonywania wiążącej oceny w tej materii poza sąd „prowadziłoby (...) bowiem w konsekwencji do stworzenia swego rodzaju pozaustawowego sposobu sterowania przez strony właściwością miejscową sądów”.

Zauważyć też trzeba, że etap kontroli postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego jest stadium na tyle wczesnym, że rola Sądu ogranicza się do skontrolowania zakresu, zasadności i kompletności czynności przeprowadzonych przez organy ścigania – w kontekście zarzutów zażalenia. Wniosek przedstawiony przez Sąd Rejonowy w S. nie zawiera argumentów wskazujących na to, że ten Sąd nie jest w stanie przeprowadzić takiej kontroli w sposób obiektywny i bezstronny.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.